

Umsögn Akstursíþróttanefndar ÍSÍ/LÍA.

Hér með sendir Akstursíþróttanefnd ÍSÍ/LÍA umsögn sína og óskir vegna þingskjals 1171 um váttryggingar ökutækja. Að mestu erum við sammála frumvarpinu um váttryggingar, en það eru þó atriði sem þyrfti að skilgreina betur og ræða, til að fá sameiginlegan skilning.

Í nefnd þeirri sem samdi uppkast að frumvarpi um ný umferðarlög, sem verið er að fjalla um á alþingi samhliða þessu máli voru málefni akstursíþróttar sérstaklega tekin fyrir og þar á meðal atriði sem varða váttryggingar. Um þetta er líka fjallað í reglugerð um akstursíþróttir 507/2007 og reglur Ríkislögreglustjóra sem á þeirri reglugerð byggir. Fulltrúar í þeirri nefnd áttu fund með nefnd viðskiptaráðherra um váttryggingar sem samdi það frumvarp sem hér er til umfjöllunar. Í allri þeirri umfjöllun er gengið út frá því grundvallar atriði, að akstursíþróttir á lokuðum svæðum utan almennrar umferðar ættu ekki að taka mið af þeim kröfum sem gerðar eru í almennri umferð, heldur taka mið af íþrótt og tómsundastarfi, ásamt mati á þeirri áhættu sem í því fælist. Tryggingafélögin eru einni á því máli og það er fyrirkomulagið sem tíðkast í löndunum í kringum okkur og það sem við berum okkur saman við.

Algjörlega er viðurkennt, að ef keppnistæki aka í almennri umferð, ber þeim að hafa þær tryggingar sem krafist er og uppfylla allar þær kröfur sem gerðar eru.

Við lestur neðantalina greina virðist þetta vera hugsunin í frumvarpinu, en þó eru nokkur atriði sem vera má að mætti orða betur. Þess vegna óskum við eftir fundi með þeim nefndinni sem um þetta fjallar, eða þeim aðilum í ráðuneytinu sem sjá um þetta mál, til að fá skýringar og samræma það sem gæti verið óljóst. Við teljum að marki sé nánast náð hvað varðar málefni akstursíþróttar í sambandi við tryggingar á ökutækjum til samræmis við það sem gengur og gerist í löndunum í kringum okkur og því væri gott að fá sameiginlega niðurstöðu með þessu frumvarpi og frumvarpi til nýrra umferðarlaga, þar sem akstursíþróttir eru skilgreindar.

Hjálagt fylgja nokkrar glæsur sem voru til umfjöllunar á fundi áður nefndra nefnda um þetta mál fyrir 2 árum eða svo til upplýsingar. Einnig fylgja hér með þær greinar sem um þetta fjalla ásamt greinargerðum um það efni.

Virðingarfyllst,

Ólafur Guðmundsson.

Fulltrúi LÍA í Akstursíþróttanefnd ÍSÍ/LÍA.

GSM.: 897.6154

Tölvupóstur: olafurkr@centrum.is

8. gr.

Slysatrygging ökumanns og eiganda.

Auk ábyrgðartryggingar skv. 7. gr. skal hver ökumaður sem stjórnar ökutæki í almennri umferð tryggður sérstakri slysatryggingu, enda hafi hann ekki notað ökutækið í algeru heimildarleysi, sbr. 1. mgr. 6. gr. Váttryggingin skal tryggja bætur fyrir líkamstjón af völdum slyss sem ökumaður verður fyrir við stjórn ökutækisins, enda verði slysið rakið til notkunar ökutækis í merkingu 4. gr.

Um 8. gr.

Ákvæði um slysatryggingu ökumanns og eiganda var fyrst lögfest með gildandi umferðarlögum og er 8. gr. frumvarpsins að mestu samhljóða 92. gr. þeirra. Tilgangur ákvæðisins er að veita ökumanni bætur vegna slyss sem hann verður fyrir jafnvel þótt hann sjálfur beri ábyrgð á slysinu. Með lögum nr. 32/1998 var 92. gr. skýrð frekar og má þar nefna þrennt: Bótasvið ákvæðisins var tengt notkunarhugtaki ábyrgðartryggingarinnar, lagt var til að kveðið yrði á um að tryggingin næði ekki til ökumanns sem notar ökutæki í algeru heimildarleysi og auk þess var slysatryggingin einnig látin ná til váttryggingartaka sem slasast sem farþegi í eigin ökutæki eða á annan hátt af völdum eigin ökutækis.

Frá því að gildandi umferðarlög öðluðust gildi hefur tegundum ökutækja fjölgað mikið, svo sem ökutækjum sem ekki eru notuð sem hefðbundin samgöngutæki, heldur við tómsundir. Notkun slíkra tækja má jafna við notkun á t.d. bátum og svífðrekum og er vandséð hvaða rök ættu að liggja baki því að notendur slíkra ökutækja njóti viðtæktrar váttryggingarvæðingar á grundvelli laga um ökutækjatrýggingar en ekki þeir sem nota ýmis önnur tæki í tómsundum. Ökutæki þessi voru ekki höfð í huga þegar ákvæði um slysatryggingu ökumanns og eiganda var fyrst lögfest en þá var gengið út frá ökutækjum sem notuð eru í almennri umferð, þ.e. fólksbílfreiðar, hópferðabílfreiðar, vöru- og sendibílfreiðar og bifhjól. Síðar hafa bæst við margar tegundir ökutækja sem mörg hver eru bæði notuð í almennri umferð og t.d. í leikjum og keppni. Ekki er eðlilegt að skylduþrygging skv. 8. gr. frumvarpsins gildi þegar ökutæki er notað í tómsundum sem e.t.v. felur í sér áhættutöku, svo sem í leik eða keppni, oft á þar til gerðum svæðum. Öðru máli gegni hins vegar um notkun sama ökutækis sem samgöngutækis í almennri umferð. Því er lagt til slysatrygging ökumanns og eiganda nái aðeins til ökumanns sem stjórnar ökutæki í almennri umferð. Með almennri umferð er átt við alla meðferð ökutækja og aðra umferð á vegum sem eru opinir almenningi og er hugtakið skilgreint í 3. gr. frumvarpsins í

samræmi við skilgreiningu frumvarps til nýrra umferðarlaga.

Tilgreind váttryggingarfjárhæð í 3. mgr. er gildandi fjárhæð samkvæmt auglýsingu nr. 638/2010 um breytingar á váttryggingarfjárhæðum lögmæltra ökutækjatrýgginga og er ráðherra heimilt, að fengnum tillögum Fjármálaeftirlitsins, að breyta þeim. Tekið er fram í niðurlagi 3. mgr. að um ákvörðun bótafjárhæðar fari eftir I. kafla skaðabótalaga, nr. 50/1993. Frá upphafi hefur verið litið svo á að um bætur úr slysatrýggingunni fari eftir reglum skaðabótaréttar og hefur það jafnan verið tekið fram í váttryggingarskilmálum. Ákvæðið leiðir því ekki til breytinga að þessu leyti en eðlilegt þykir að regla um ákvörðun bótafjárhæðar komi beinlínis fram í ákvæði um slysatrýggingu ökumanns og eiganda.

23. gr.

Reglugerðarheimild.

Ráðherra setur reglugerðir um:

- a. starfsháttu endurkröfunefndar skv. 19. gr., þar á meðal um hvernig váttryggingafélög senda nefndinni gögn um bótakröfur,
- b. framkvæmd váttryggingarskyldunnar, þar á meðal um skyldu váttryggingafélaga til að taka þátt í gagnkvæmu ábyrgðarkerfi vegna tjóna af völdum óváttryggðra og óþekktra ökutækja og um skyldu váttryggingafélaga til að gefa út vottorð með upplýsingum um skaðabótakröfur vegna tjóns sem varða váttryggt ökutæki eða að ekki sé um slíkar kröfur að ræða,
- c. málsmeðferð við álagningu og innheimtu vantryggingagjalds skv. 12. gr., skilyrði lækkunar þess, fjárhæð gjalds eftir gerð og búnaði ökutækja, hver skuli annast álagningu þess og innheimtu, þóknun vegna innheimtu og skil þess í ríkissjóð.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerðir um:

- a. þátttöku váttryggingafélaga í Alþjóðlegum bifreiðatrýggingum á Íslandi sf., tjónsuppgjörsmiðstöð skv. 16. gr. og upplýsingamiðstöð skv. 17. gr.,
- b. undanþágur frá váttryggingarskyldu samkvæmt lögum þessum vegna tiltekinna ökutækja,
- c. greiðslu bóta vegna tjóna er ökutæki, sem undanþegin eru váttryggingarskyldu skv. 2. og 3. mgr. 9. gr., valda erlendis,
- d. greiðslu bóta frá tjónsuppgjörsmiðstöð og um starfsemi hennar skv. 16. gr.; hann getur enn fremur kveðið á um nánari reglur um meðferð bótakrafna hjá váttryggingafélögum og tjónsuppgjörfulltrúum váttryggingafélaga skv. 11. tölul. 1. mgr. 19. gr. laga um váttryggingastarfsemi, sbr. 104. gr. þeirra laga,
- e. starfsemi upplýsingamiðstöðvar skv. 17. gr., þar á meðal hvaða upplýsingar falla undir 1. mgr., um skyldu váttryggingafélaga og tjónsuppgjörfulltrúa skv. 11. tölul. 1. mgr. 19. gr. laga um váttryggingastarfsemi, sbr. 104. gr. þeirra laga, til að láta upplýsingamiðstöð skv. 1. mgr. og upplýsingaskrifstofum í öðrum aðildarríkjum í té upplýsingar og nánari framkvæmd laga þessara,
- f. slysatrýggingu ökumanns og eiganda annarra ökutækja en þeirra sem eru tilgreind í 1. mgr. 8. gr.; þó skal váttryggingin aldrei taka til notkunar þeirra við leik, æfingar, keppni eða aðra sambærilega áhættu.

Um 23. gr.

Í greininni er tæmandi taling á þeim reglugerðum sem ráðherra er skylt og heimilt að setja um nánari framkvæmd laganna. Samkvæmt a-lið 1. mgr. skal ráðherra setja reglugerð um starfsháttu endurkröfunefndar skv. 19. gr., þar á meðal um hvernig váttryggingafélög senda nefndinni gögn um bótakröfur. Í gildandi rétti er fjallað um starfsháttu endurkröfunefndar í 26.–30. gr. reglugerðar nr. 424/2008, um lögmæltar ökutækjatrýggingar.

Í b-lið 1. mgr. er fjallað um skyldu ráðherra til að setja reglugerð um framkvæmd váttryggingarskyldunnar, m.a. um skyldu váttryggingafélags til að gefa út vottorð með upplýsingum um skaðabótakröfur vegna tjóns sem varða váttryggt ökutæki eða að ekki sé um slíkar kröfur að ræða. Í 5. gr. reglugerðar um lögmæltar ökutækjatrýggingar eru reglur um útgáfu slíkra vottorða. Skyldu til að gefa út tjónsvottorð má rekja til fimmtu tilskipunar um ökutækjatrýggingar (2005/14/EB), sbr. lög nr. 155/2007, um breytingu á umferðarlögum.

Í c-lið 1. mgr. kemur fram skylda ráðherra til að setja reglugerð um málsmeðferð við álagningu og innheimtu vantryggingagjalds skv. 12. gr.

Samkvæmt 2. mgr. er ráðherra heimilt að setja ýmsar reglugerðir um ákveðna þetti frumvarpsins.

Í f-lið 2. mgr. kemur fram að sú skyldutrygging er felst í slysatrýggingu ökumanns og eiganda samkvæmt frumvarpinu skuli aldrei taka til ökutækja við notkun þeirra við leik, æfingar, keppni eða aðra sambærilega áhættu. Vert er að taka fram að aðilum er nota ökutæki við leik, æfingar, keppni eða aðra sambærilega áhættu er að sjálfsögðu frjálst að kaupa sér frjálssar tryggingar sem veita sömu vernd og skyldutryggingin slysatrýgging ökumanns og eiganda gerir samkvæmt frumvarpi þessu.